

FOLKETINGET

Europaudvalget

Referat af 29. europaudvalgsmøde

Mødedato: fredag den 2. maj 2025

Tidspunkt: Kl. 09.00

Sted: vær. 2-133

Dagsorden

Den 30. april 2025

- UDG 1. Forslag om ændring af forordningen om kulstofgrænsetilpasningsmekanismen (CBAM)**
Forelæggelse ved økonomiministeren
– *Nyt forhandlingsoplæg*
- FO 2. Forslag til ændring af direktiv for så vidt angår visse krav til virksomheders bæredygtighedsrapportering og due diligence i forbindelse med bæredygtighed**
Forelæggelse ved erhvervsministeren
– *Nyt forhandlingsoplæg*
KOM (2025) 0081
KOM (2025) 0081 – Bilag 3 (sammenfatning)
KOM (2025) 0081 – Bilag 4 (notat om forhandlingsoplæg)
EUU alm. del (2024) – Bilag 426 (kommenteret dagsorden)
KOM (2025) 0081 – svar på spm. 4 om oversendelse af non-papers
EUU alm. del (2024) – Bilag 372 (udvalgsmødereferat side 24 FO, forhandlingsoplæg vedr. første del af omnibuspakken forelagt 28/2-25)
- L 3. Eventuelt**

Praktiske oplysninger:

Hvor intet andet er angivet, afholdes Europaudvalgets ordinære møder for åbne døre. Tilmelding for tilhørere skal ske *senest kl. 12.00 dagen inden mødet* ved Europaudvalgets sekretariat (europaudvalget@ft.dk; tlf. +45 33 37 36 10). Der vil være pladsbegrænsning.

Anvendte forkortelser:

FO =Forhandlingsoplæg

L =Lukket behandling

Europaudvalget

Referat af 29. europaudvalgsmøde

Dato: fredag den 2. maj 2025

Tidspunkt: Kl. 09.00

Sted: vær. 2-133

Til stede: Brigitte Klitskov Jerkel (KF), formand, Henrik Møller (S), Thorkild Holmboe-Hay (S), Christian Friis Bach (V), Ammar Ali (M), Jens Henrik Thulesen Dahl (DD), Alexander Ryle (LA), Louise Brown (LA), Helle Bonnesen (KF), Alex Ahrendtsen (DF), Claus Jørgensen (SF), Søren Søndergaard (EL), Stinus Lindgreen (RV), Sascha Faxe (ALT) og Theresa Scavenius (UFG).

Desuden deltog: Erhvervsminister Morten Bødskov.

Henrik Møller fungerede som formand under sidste del af punkt 2 og resten af mødet.

UDG Punkt 1. Forslag om ændring af forordningen om kulstofgrænsetilpasningsmekanismen (CBAM)

– *Nyt forhandlingsoplæg*

Punktet var udgået.

FO Punkt 2. Forslag til ændring af direktiv for så vidt angår visse krav til virksomheders bæredygtighedsrapportering og due diligence i forbindelse med bæredygtighed

– *Nyt forhandlingsoplæg*

KOM (2025) 0081

KOM (2025) 0081 – Bilag 3 (samlenotat)

KOM (2025) 0081 – Bilag 4 (notat om forhandlingsoplæg)

EUU alm. del (20241) – Bilag 426 (kommenteret dagsorden)

KOM (2025) 0081 – svar på spm. 4 om oversendelse af non-papers

EUU alm. del (20241) – Bilag 372 (udvalgsmødereferat side 24 FO,
forhandlingsoplæg vedr. første del af omnibuspakken forelagt 28/2-25)

Erhvervsministeren (Morten Bødskov): Kommissionen har præsenteret deres forslag om forenkling af virksomhedernes bæredygtighedsrapportering og ansvarlig virksomhedsadfærd.

Ingen er i forhåbentlig i tvivl om, at verden er forandret. De globale spændinger stiger. Der er krig i Europa. Og vi kan ikke gøre, som vi plejer.

Kommissionen vil gøre op med de store administrative byrder, som pålægges erhvervslivet, og som Kommissionen vurderer er endt med at spænde ben for den grønne omstilling i stedet for at hjælpe den på vej.

Regeringens holdning til forslaget kan siges meget klart: Vi støtter behovet for at rydde op i de alt for komplicerede regler for bæredygtighedsrapportering og at gøre dem simple.

Målet er derfor rigtigt. Vi skal styrke EU's grønne konkurrencekraft, og vi skal sikre grønne og ansvarlige virksomheder. Men midlerne til at nå målet har udviklet sig til et bureaukratisk monster og er alt for omsluttende og omkostningstunge for virksomheder at håndtere.

Europæisk konkurrencekraft er udfordret. Der er ingen tvivl om, at EU skal op i gear. Sagsbehandlingstiderne skal ned, tempoet skal generelt op, og de midler, vi har afsat til den grønne omstilling, skal der være lettere adgang til.

Billedet er klart: Store dele af erhvervslivet har allerede valgt grønt. De har set, at det grønne valg giver stærk og langsigtet konkurrenceevne. Men virkeligheden er den, at de ikke behøver at vente på, at vi får ryddet op. De kan vælge at placere deres investeringer andre steder.

I Danmark har vi de senere år været vidner til en af de største strukturelle forandringer i dansk økonomi igennem mange år, nemlig de grønne erhvervseventyr og ikke mindst de grønne arbejdspladser. Og vi har skabt tusindvis af nye arbejdspladser her til gavn for lønmodtagere og familier i hele landet. Bare siden 2012 er der ifølge det grønne nationalregnskab kommet ca. 30.000 flere grønne arbejdspladser.

Danske og europæiske virksomheder er oppe imod et Kina, der fører an i det grønne erhvervseventyr. Kina er nu det land i verden, der investerer mest i grøn omstilling. Det sker bl.a. gennem massiv kinesisk statsstøtte. Det er endnu en udfordring, der oven i bøvlg og bureaukrati skaber ulige konkurrencevilkår for danske og europæiske virksomheder.

Derfor er det alarmerende, at vi lige nu ser, hvordan papirarbejde og store regninger til revisorer udfordrer det fundament, som vi gennem årtier har opbygget. For mens populært sagt de grønne hænder arbejder, stiger antallet af nye rapporteringskrav med store regninger til revisorer og konsulenter til følge. Det spænder ben for de grønne løsninger, og det skræmmer grønne investeringer væk, ud af Europa.

Konklusionen er derfor klar: Flere og nye komplicerede grønne krav og regler giver ikke flere grønne investeringer og grønne job – tværtimod. Der er intet lighedstegn mellem flere komplicerede grønne regler og flere grønne investeringer.

Det er vigtigt for mig at understrege, at vi skal fastholde målet. EU skal være en grøn foregangsregion. Hvis vi skal det, er forenkling den eneste vej at gå, så virksomhederne kan forløse det potentielle, der gemmer sig i deres grønne investeringer. Det skal være lettere at træffe det grønne valg og investere i de nye grønne arbejdspladser. På den måde understøtter vi flere grønne investeringer og ansvarlige og bæredygtige virksomheder.

Virksomhederne siger det selv, hvis man lytter til dem: Velux fortæller, at de har brugt flere millioner på rapportering, konsulenter og revision. Vestas kalder det for et milliondyrt bureaukratiseringscirrus. Og hos Siemens er der omkring 200 personer, der bruger tid på rapportering for at leve op til EU's regler – 200 ansatte, der i stedet kunne gøre en grøn forskel. Velux, Vestas og Siemens er populært sagt ikke de sorteste virksomheder i verden. Det er virksomheder, som fører an i den grønne omstilling og allerede har truffet valget om at ville være grønne.

De nuværende EU-regler blev vedtaget så sent som i foråret 2024. Det var direktiver, vi var forpligtede til at gennemføre. Selv når reglerne, som her i Danmark, blev implementeret med mindst mulig byrde for danske virksomheder, er det blevet tydeligt, at det har udviklet sig til at være alt for kompliceret.

I miljøstandarderne er der over 300 datapunkter, som er tekstbaserede. Grøn konkurrence er godt, det håber vi, at vi er enige om, men at virksomhederne skriver fristil i deres miljørapportering, gør det ikke lettere at sammenligne virksomhederne. Det skaber bøvl og byrder. De eneste, der tjener på det, er – desværre – revisorer og konsulenter – ikke den medarbejder, der står ved en topmoderne produktionslinje, og som hver dag lever i en benhård konkurrence om et grønt job og en grøn vækst.

I transportvirksomheden DSV fortæller den administrerende direktør, at bæredygtighedsrapporteringen koster et trecifret millionbeløb. I Ørsted er årsrapporten blevet over 250 sider, hvor bæredygtighed fylder 100 af dem. Penge og ressourcer bliver slugt af revisorregninger og konsulenter frem for at gå til reelle grønne investeringer. Det hjælper *ikke* den grønne omstilling.

Derfor skal kravene reduceres. Rapporteringen skal være simplere og mere sammenlignelig, så investeringerne kan flyde mod de gode, grønne, ansvarlige og konkurrencedygtige virksomheder, som vi har mange af i Danmark. Samtidig skal antallet af omfattede virksomheder ned.

Hvis vi ikke gør det lettere for virksomheder at investere grønt, mister vi det nødvendige tempo i den grønne omstilling. De grønne virksomheder flytter til udlandet, hvor tempoet er højere, og hvor

udsigten til at få deres produkter introduceret til markedet er betydelig kortere og bedre. Det efterlader os med det faktum, at vi taber investeringer, vi taber innovation, og vi taber ikke mindst kampen om de nye teknologier.

Heldigvis har Kommissionen set skriften på væggen og taget fat om problemet med sin første forenklingsspakke. Første skridt er taget nu. Der er trykket på pauseknappen. Det var dét, jeg var i udvalget med den 28. februar 2025. Både medlemsstaterne og Europa-Parlamentet har udskudt bæredygtighedsrapporteringen på noget nær rekordtid. Det viser, at vi er dybt seriøse med den opgave, som grundlæggende handler om at sikre Europas konkurrenceevne.

Også i Danmark er der tempo på. Vi går med det samme i gang med at trykke pauseknappen i bund. Vi er i tæt dialog med virksomhederne godt i gang med at skabe klarhed for virksomhederne, der efter de gamle regler skal rapportere fra 2026.

Vi kan se et bevis på det i den aftale, der er indgået. Jeg vil gerne benytte lejligheden til at takke regeringspartierne, men ikke mindst også Radikale Venstre, Dansk Folkeparti, Det Konservative Folkeparti og Liberal Alliance for aftalen om at implementere pauseknappen i dansk ret. Med aftalen slår vi fast, at vi sætter udrulningen af rapporteringen på pause.

For de virksomheder, som allerede rapporterer, forsøger vi også sammen med Kommissionen og de andre medlemsstater at finde en god løsning, så der er lige konkurrencevilkår på tværs af Europa.

Nu kan vi vende os mod de nødvendige ændringer, der skal laves. Fremadrettet skal bæredygtighedsrapporteringen være mere gennemskuelig og sammenlignelig. Vores grønne virksomheder skal stå stærkere. De skal være mere konkurrencedygtige. Investorer skal vide, hvor de hurtigt kan investere grønt.

Vi skal selvfølgelig ramme et passende antal virksomheder, der skal rapportere, og vi skal sikre, at de rapporterer om det rigtige og det vigtige.

Vi arbejder for, at rapporteringen bliver mere digital, standardiseret og automatiseret, som vi kender det fra meget af den rapportering, vi har mellem danske virksomheder og danske myndigheder. Det gør det nemmere for virksomhederne og for dem, der skal bruge oplysningerne på tværs af hele EU. Det gør, at vi får pengene derhen, hvor de skaber mest grøn og social omstilling. Og det gør, at den administrative byrde lettes for virksomhederne.

Kommissionens forslag vil skabe en byrdereduktion på mindst 6 mia. kr. årligt. Dertil vil reduktionen i rapporteringsstandarderne skabe endnu flere lettelser.

Kommissionens forslag handler ikke kun om rapportering, men også om virksomheders ansvarlige virksomhedsadfærd – det såkaldte due diligence-direktiv. Her er der også rum for at forenkle reglerne, så de bliver klarere for erhvervslivet – og lettere at efterleve.

Allerede nu giver det mening at give reglerne et eftersyn. Men vi skal være opmærksomme her. Vi ser en risiko for, at Kommissionens forslag om due diligence skaber mere usikkerhed og forvirring – og mere komplekse regler – både for de omfattede virksomheder og for deres leverandører. Det

vil være stik imod hensigten med forenklingsøvelsen, og det er regeringen naturligvis meget opmærksom på at undgå. Det er derfor vigtigt at fastholde både den risikobaserede tilgang til due diligence og det fælles europæiske civilretlige ansvar.

Alt i alt kan regeringens tilgang siges helt klart: Vi skal lave ændringer, der kan mærkes i virksomhedernes dagligdag – ikke kun papirøvelser. Vi skal lave ændringer, der giver danske virksomheder rum til at fortsætte deres gode, grønne og ansvarlige arbejde. Og vi skal ikke gå på kompromis med den ansvarlighed, vi pålægger virksomhederne. Det må ikke blive en øvelse, hvor vi sænker vores grønne og sociale standarder. Det bæredygtige formål skal fastholdes. Vi skal bare gøre det lettere at arbejde med og rapportere om, hvilket ansvar man som virksomhed løfter.

FO Med de ord vil jeg gå til selve forhandlingsoplægget. Regeringen

- støtter formålet med forslaget om at forenkle reglerne og reducere administrative byrder for erhvervslivet, mens reglernes formål om at fremme bæredygtige investeringer og ansvarlig virksomhedsadfærd bibeholdes.
- lægger stor vægt på, at revisionen resulterer i reelle byrdereduktioner for europæisk erhvervsliv for at fremme europæisk konkurrenceevne.
- lægger vægt på, at reglernes formål om at fremme bæredygtige investeringer, ansvarlig virksomhedsadfærd og bæredygtig omstilling af europæisk erhvervsliv fastholdes.
- lægger vægt på at skabe bedre sammenhæng mellem de forskellige bæredygtighedsreguleringer.
- lægger vægt på, at rapporteringskrav er digitaliseringsparate og fortrinsvis kvantitative.

Stinus Lindgren (RV): Vi er helt enige i, at vi skal reducere byrderne, men at vi ikke må gå på kompromis med de grønne indsatser og den ansvarlige virksomhedsførelse.

Radikale Venstre kan – hvis der lige sker en ændring – støtte forhandlingsoplægget. Jeg synes ikke, at det, ministeren siger, og det, der står i oplægget, hænger helt sammen. Ministeren siger, at vi skal reducere byrderne, men at vi ikke må gå på kompromis med det grønne. Men i forhandlingsoplægget står der, at der skal lægges stor vægt på byrdereduktionen, mens vi kun lægger vægt på, at formålet bliver bibeholdt. Vi synes, at de to skulle ligestilles.

Sascha Faxe (ALT): Jeg tror ikke, at ministeren er i tvivl om, at Alternativet synes, at det er en rigtig god idé, at vi får en omgang forenkling. Men når ministeren siger, at målet er grøn konkurrencekraft og en langsigtet konkurrenceevne, så ligger der for mig et mål bag ved det. De skal have den bæredygtige konkurrencekraft, fordi vi lever i en verden, som ikke kan holde til den måde, vi lever i verden på lige nu. Det er ikke nødvendigvis i modstrid med det, ministeren siger, men jeg synes, at det er vigtigt, at det bliver sagt højt.

Der er allerede nogle virksomheder, der har lavet et godt stykke arbejde og har gjort, hvad de kunne i forhold til at arbejde med bl.a. bæredygtighedsrapportering. Hvordan sikrer man, at man ikke stiller de virksomheder dårligere, hvis de falder uden for kravene nu? Det er vel omkring af 80 pct. af de virksomheder, som i dag er omfattet, der fritages. Hvordan sikrer vi, at det ikke skader

gennemsigtigheden og investorers mulighed for at vurdere bæredygtighed, hvis man står med en pulje penge og gerne vil videre?

Theresa Scavenius (UFG): Positionen er, at det er muligt at puste og have mel i munden samtidigt. Spørgsmålet er, om det er muligt, og det vil kun tiden vise. Jeg tror ikke på det.

Regeringen siger i samlenotatet, at det er meget vigtigt, at vi har konsistente og troværdige data. Men hele pointen i øvelsen fra EU's side har været, at vi ikke vil lave klimapolitisk regulering og ud-fase hårdt fra starten af, så vi laver nogle økonomiske incitamenter, hvor vi starter med den finansielle sektor. Det var den politiske linje, man lagde, for så skaber vi en markedsbaseret klimapolitik. Det kræver, at der skal være en leverandør, der gerne vil vælge en, der er mere grøn, men det ved man jo ikke, fordi der er masser af greenwashing, så man kan ikke regne med det, når virksomheden selv siger, at den er grøn. Derfor har vi brug for den meget fine rapport, så man kan vælge den grønneste, og det kan man rent faktisk stole på, fordi det er en ordentligt revideret rapport. Så hvad gør de virksomheder, der faktisk gerne vil have grønne leverandører, men ikke har grundlæggende data, fordi det er baseret på frivillighed, og der i høj grad er greenwashing af markedsføring?

Alex Ahrendtsen (DF): Man må sige, at det er et lille skridt fremad, og det er godt, at EU-systemet endelig har forstået, hvor skadeligt det, de har opbygget i de seneste årtier, er. For os er det selvfølgelig ikke nok, og vi er også bekymrede på grund af de delegerede retsakter. Vi stemmer aldrig ja til den slags, så derfor bliver det et nej til forhandlingsoplægget fra os. Det er simpelt hen ikke godt nok.

Jeg har ikke rigtig kunnet høre på ministeren, om der vil blive afskedigelser som følge af forsimpelingsprocesserne i Bruxelles. For hvis der ikke gør det, kan det være lige meget. De mennesker finder på noget andet at lave, og bureaukrater har det med at opfinde andre regler.

Bliver erhvervsministeren inspireret til at rydde op i sit eget ministerium og få skåret ned på reglerne der og få fyret folk – gerne efter inspiration fra Transportministeriet, hvor transportministeren har været meget dygtig til stille og roligt at skære ned på regler?

Så vidt jeg har forstået, vil simplificeringspakken ikke have konsekvenser for store virksomheder som Siemens. De vil stadig væk være underlagt de massive indberetningsregler.

Det er glædeligt, at regeringen endelig er slået ind på en anden vej. Jeg har siddet næsten 3 år i dette udvalg. Gang på gang har jeg påtalt bøvl og byrder for erhvervslivet, og regeringen og dens partier har hver gang bakket EU op. Kommer erkendelsen ikke lidt for sent?

Erhvervsministeren (Morten Bødskov): Til Sascha Faxe: Jeg er helt enig med dig i, at det er vigtigt hele tiden at holde formålet med de meget fine målsætninger, som vi fællesskab har sat os i Europa, foran sig. Vi er nødt til at finde og fastholde en grøn måde at producere og leve på. Det positive er heldigvis, at det har udviklet sig til en dansk styrkeposition. Det er vel svært at pege på noget, som mere strukturelt har forandret dansk økonomi og det danske arbejdsmarked til det positive i de senere år end det. I Midt- og Vestjylland, hvor jeg selv kommer fra, har i tusindvis af almindelige familier fået nye, mere fremtidsrettede og sikre job. Det er f.eks. 3F'ere og Metal'ere, hvor lønningerne stiger, og de træder ind på stærke eksportmarkeder. Det er kommet af, at vi har truffet de valg om, at vi vil producere og leve grønnere, og det skal så understøttes af en industri.

Problemet er bare lige nu, at den grønne førerposition udfordres helt vildt. Kina er det land i verden, der investerer mest grønt. Det gør de ikke på rene markedsvilkår – tværtimod. Amerikanerne lukker ned for offshorevindprojekter med store omkostninger til følge for store danske virksomheder. Det er virkeligheden, og det er vi er nødt til at regere på.

Vores virksomheder er globalt dominerende, fordi vi har lavet danske styrkepositioner. Vi konkurrerer med langt højere tempo i sagsbehandlingstider og godkendelsesprocedurer i USA og i Kina, massive statsstøtteprogrammer uden det bureaukrati og bøvl, som danske virksomheder og europæiske virksomheder oplever, at det her udvikler sig til, og det påvirker, hvor man som global virksomhed vil lægge sine investeringer. Og vi kan se, at det valg er meget enkelt.

Vi kan f.eks. tage hele udviklingen i grønne brændsler. Det er jo ærgerligt, at Europa ikke har fundet ud af at få produceret grønne brændsler i et omfang, så f.eks. vores shippingindustri kunne benytte sig af det. I kan spørge Mærsk, hvor det første skib blev fyldt med grønne brændsler. Det var ikke i Europa – det var i Kina. Så det her er alvorligt, og det tror jeg bare at vi skal indstille os på. Derfor er jeg glad for, at Kommissionen tager fat, og jeg er glad for, at Kommissionen også så klart siger, at man skal fastholde målet og de politiske ambitioner, men at vejen derhen skal være enklere, så vi kan tiltrække investeringer. Det handler om at fastholde førerpositionerne i den grønne industripolitik og tiltrække grøn investeringskapital og grønne teknologier.

Når man skal reformere, skal man finde ud af, hvordan og hvornår man vil gøre det. Det er godt, at der er bred enighed om, at det haster. I kan også se, hvor stærkt det er gået, siden vi var her sidst med forslaget om pauseknappen den 28. februar 2025, og det brede flertal i Europa-Parlamentet. Jeg er glad for den opbakning, der har været i Folketinget, for med den aftale giver vi et klart politisk signal om, at de virksomheder, som står for at skulle rapportere nu, allerede nu kan indstille deres investeringer på det, selv om lovforslaget først bliver behandlet i efteråret.

Hvad så for dem, der er i gang? De store fortsætter, men de får gavn af en mere simpel, enkel og gennemskuelig fremtidig rapportering, så vi kan få dem ud af at skrive fristil, da det gør det svært for investorer at sammenligne. Vi skal i langt højere grad over til automatiserede data, som betyder, at investorer, der gerne vil investere grønt, kan sammenligne dem meget hurtigere og nemmere. Det er pointen i det, og det vil Siemens – som Alex Ahrendtsen spørger til – også få gavn af.

Det handler om det fremadrettede. De store er ombord. De kommer til at rapportere. Det er en udfordring, at 22 lande endnu ikke har implementeret direktivet, og det er vi selvfølgelig også i drøftelser med Kommissionen om. Det giver jo en konkurrenceskævvridning, ikke mindst i den verden, vi lever i nu. Men jeg mener ikke, at det er noget problem for gennemsigtigheden, at man fjerner 80 pct. af virksomhederne. Vi skal over i det, vi kender fra dansk sammenhæng, hvor en virksomhed stort set kan få 100 pct. af sin kommunikation med det offentlige tilrettelagt digitalt. I andre lande i Europa er det under halvdelen, så Kommissionen ser mod Danmark i den sammenhæng.

Til Theresa Scavenius: Det handler for det første om at fastholde målet og for det andet om at sikre, at vi når målet hurtigere og tiltrækker flere grønne investeringer, fordi vi rydder op og sørger for, at sammenligneligheden og gennemsigtigheden bliver bedre. Jeg hører på dig, at du ikke synes, at det hjælper noget som helst. Men det tror jeg dog, for de virksomheder, som rent faktisk arbejder med det, har givet relativt klare meldinger i offentligheden. De synes, at retningen ikke bare

er rigtig, men nødvendig, fordi det kan være med til at stille dem bedre i den grønne internationale konkurrence.

Til Alex Ahrendtsen: Jeg er ikke i stand til at sige, om det medfører afskedigelser i Bruxelles. Regeringen har sat en ret ambitiøs dagsorden for statslige arbejdspladser, så der sker dog alligevel noget, også herhjemme.

Vi har tidligere lavet erhvervspakker sammen med Dansk Folkeparti. Og der har vi nogle gange fundet 50-100 millioner rundt omkring i kasserne, men bare denne øvelse afhjælper virksomhederne for erhvervsøkonomiske omkostninger i størrelsesordenen mindst 6 mia. kr. Kan man fastholde målene – og det kan vi – synes jeg, at det er værd at tage med. Det får jo også konsekvenser for dem, der beskæftiger sig med rapporteringskrav i øjeblikket.

Til Stinus Lindgren: Årsagerne til, at vi ikke mener, at det er nødvendigt at lægge stor vægt på at fastholde formålet med lovgivningen, er, at formålet med dette forslag er en meget målrettet revision med eksplicit fokus på byrdereduktion. Kommissionens forslag indeholder allerede klare hegnsplæer for, hvordan formålet med reglerne kan bevares. Reglernes formål er selvfølgelig en klar prioritet for regeringen. Vi støtter generelt og i konkrete forhandlinger at fremme bæredygtige investeringer, ansvarligt virksomhedsansvar og den grønne omstilling af europæisk erhvervsliv.

Desuden kommer vi i en ny situation til sommer. Det bliver den danske regerings arbejde at få det på plads i EU, og derfor er det rigtigt at sige, at vægtningen af mandatet afspejler vores fornemmelse af andre lande og mulighederne for rent faktisk at køre det igennem med de ambitiøse mål, der trods alt stadig er i det.

Alexander Ryle (LA): For blot få år siden stod ministeren på talerstolen i Folketinget og sagde, at man ville indføre den bæredygtighedsrapportering, fordi det angiveligt kunne blive en konkurrencefordel for dansk erhvervsliv. Allerede dengang råbte vi vagt i gevær. Vi vidste, at det ville resultere i en omfattende og skadelig byrdebelastning for danske virksomheder, men kritikken prellede af. Nu har piben så fået en anden lyd. Nu vil ministeren gerne rydde op i de byrder, som han selv har været med til at skabe. Skal man så være irriteret over, at man ikke lyttede til os dengang, eller skal man glæde sig over kovendingen? Jeg er jo et optimistisk menneske, så jeg vælger det sidste. Men der må sidde nogle virksomheder derude, som har kæmpet med at indføre de regler, som nu sidder tilbage med en lang næse. Der har været masser af bøvl, men ingen konkurrencefordel.

Vi støtter regeringens kovending. Vi mener, at det er et rigtigt skridt at gå i retning af at forenkle krav og reducere byrder for europæiske virksomheder. Vi havde gerne set, at begge direktiver var blevet droppet helt, men det får vi næppe ministeren til at sige ja til i dag, så derfor vil vi gerne gå så langt, vi kan, og vi støtter forhandlingsoplægget i dag.

Hvorfor stemte Socialdemokratiet for direktiverne om virksomheders bæredygtighedsrapportering (CSRD) og direktivet om virksomheders due diligence i forbindelse med bæredygtighed (CSDDD) i Parlamentet, og hvorfor har Socialdemokratiet under lovbehandlingen i Folketinget fremhævet, at disse direktiver vil kunne forbedre konkurrenceevnen, når man nu ser positivt på at indskrænke begge direktiver?

Claus Jørgensen (SF): Jeg synes også, at det er vigtigt, at vi husker, hvorfor Kommissionen lavede de tiltag, og hvorfor vi var så glade for at bakke op omkring dem og implementerede det i

dansk lovgivning. Det er, fordi der er behov for at gøre det. Der er klimamæssig krise, der er miljømæssige kriser, og erhvervslivet i Danmark gør faktisk en stor indsats på det grønne område. Og der synes vi, at det er vigtigt, at de netop får den konkurrencefordel, som lige har været omtalt. Så vi kan i hvert fald ikke støtte Alexander Ryle ønske om helt at droppe direktiverne.

Vi må erkende, at verden har ændret sig siden sidste år – der er virkelig sket noget. Men jeg synes stadig væk, at det er vigtigt, at vi holder fast i, at der er en klimakrise og en miljøkrise, som vi skal gøre noget ved. Derfor er det vigtigt, at vi har virksomhederne på banen. De laver greenwashing, de kan ikke helt styre deres værdikæder osv., og der er behov for, at de simpelt hen fortæller, hvad de gør, for at vi kan se, at de faktisk gør noget grønt. Vi er derfor på linje med Radikale Venstre om, at der skal være lige vægt mellem at reducere byrdereduktioner og fremme bæredygtige investeringer osv. Så vi kunne også rigtig godt tænke os, at der stod stor vægt i pind nummer to.

Det var rigtig positivt at høre ministeren sige, at den risikobaserede tilgang i værdikædeansvaret og virksomhedernes civilretlige ansvar skal bibeholdes, og det kunne være rigtig godt, at det kom med i forhandlingsoplægget. Der er nogle, der skal holde den grønne fane højt, og mange lande synes, at den grønne fane skal langt ned. Vil ministeren ikke være med på, at vi skal have stor vægt på, at reglernes formål om at fremme bæredygtige investeringer osv. bliver bibeholdt, og at vi laver to ekstra pinde, hvor vi lægger stor vægt på, at den risikobaserede tilgang i værdikædeansvar bibeholdes, og at vi lægger stor vægt på, at virksomhedernes civilretlige ansvar bibeholdes?

Søren Søndergaard (EL): Ministeren sagde i sin indledning, at regeringen lytter til virksomhederne – det har jeg aldrig været i tvivl om. Men her dagen efter 1. maj kan vi også konstatere, at man ikke lytter til fagbevægelsen. Fagbevægelsens Hovedorganisation (FH) kalder i et høringssvar forslaget utrolig risikabelt og skriver, at det er uacceptabelt. Det kan så måske være ligegyldigt, hvem man lytter til, hvis vi ikke kigger på sagsindholdet. Men sagsindholdet handler f.eks. om, hvor langt ned i værdikæden man sørger for, at tingene er i orden. Og der er det nu kun det første niveau eller den direkte samarbejdspartner. Det er jo klart, at det kommer jo til at koste liv og helbred for almindelige lønmodtagere, måske ikke i Danmark, men når der skal hugges skibe op på en strand i f.eks. Indien. Regeringen skal have ros for selv at erkende det i samlenotatet, hvor der står, at det kan have: »negative konsekvenser for menneskerettigheder og miljø, primært uden for EU, idet virksomhederne kun skal udføre due diligence for deres direkte forretningspartnere.« Det vil altså koste liv og helbred for lønmodtagere rundt omkring i verden. Det kan selvfølgelig godt være en pris, som man er villig til at betale. Det er ikke en pris, som FH finder acceptabel. Det er heller ikke en pris, som vi finder acceptabel.

I den forbindelse er det tankevækkende, at det meget beskedne krav fra Radikale Venstre og SF om, at man lægger stor vægt på formålet, ikke kan indfries. For os ville det være naturligt, at man lagde afgørende vægt på formålet. Og alt det ministeren siger, lægger jo op til, at man skal lægge afgørende vægt på det; ministeren siger, at man kan få det igennem, og det er der ikke tvivl om.

Det er kun godt et år siden, at forslaget blev skamrost fra i hvert fald Socialdemokratiets side. Socialdemokratiets ordfører stod på Folketingets talerstol og kaldte L 107 om CSRD for et vigtigt lovforslag. Anne Paulin sagde, at det grundlæggende drejer sig om at sikre, at vi får bedre viden om, hvilke virksomheder der tager bæredygtighed, socialt ansvar og grøn omstilling seriøst, og derfor var der fuld opbakning til forslaget. Efter et år siger ministeren nærmest, at det er et helt latterligt

forslag, og at Kommissionen endelig har forstået, hvordan tingene hænger sammen osv. Lægges der op til, at vi fremover skal spørge, om regeringspartierne mener det samme efter et år, hver gang der behandles et forslag fra EU på Folketingets talerstol? Det er jo underligt, at der sker en så dramatisk kovending, ovenikøbet uden at man undskylder den tidligere position.

Christian Friis Bach (V): Jeg kan ikke undlade at fremhæve det smukke i, at denne regering kan gå ind for både bæredygtighed og afbureaukratisering på samme tid. Vi bakker selvfølgelig helt op, men der er et par opmærksomhedspunkter.

Vi har tidligere fremhævet – og det samme gør Dansk Standard og Miljømærkning Danmark i deres høringssvar – om man ikke kan arbejde for at erstatte nogle af rapporteringskravene med certificeringer, som kan fungere som overensstemmelsesdokumentation. Det kunne virkelig lette virksomhederne. Jeg har været i dialog med Mærsk, som har 11 certificeringer af bæredygtighed – af f.eks. bygninger, skibe og energi – og de certificeringer laver de jo, fordi det giver mening for dem. Oven i det skal de så rapportere på alt muligt efter EU-rapporteringskravene.

Hvad angår implementeringen, skal det som udgangspunkt gælde første led, medmindre der er plausibel information. Det er ret vage definitioner. Jeg håber virkelig, at Danmark vil arbejde for, at man ret hurtigt får præcise definitioner af, hvad det vil sige, for ellers er der stor uklarhed hos virksomhederne.

Det implementeres med en delegeret retsakt inden for 6 måneder. Er det godt nok? Kunne vi sikre, at der blev skabt klarhed hurtigere om de elementer, hvor virksomhederne står tilbage med noget usikkerhed?

Erhvervsministeren (Morten Bødskov): Til Claus Jørgensen: Som vi har svaret på de spørgsmål, I har stillet, støtter regeringen fuldt ud den risikobaserede tilgang til værdikædeansvaret og også et fælles EU-civilretligt ansvar. Vi mener, at det er den mest effektive måde at beskytte menneskerettigheder og skabe bæredygtighed på uden at spænde ben for målet ved at gøre det sværere for virksomhederne end nødvendigt at indfri de mål.

Hvad angår ønsket om to ekstra pinde i forhandlingsoplægget, mener vi, at både det civilretlige ansvar og den risikobaserede tilgang er dækket i indstillingspind nummer to, som handler om at fastholde regler og formål. Det er vigtigt, at reglernes formål fastholdes. Det her handler i høj grad om måden at rapportere på. Det er vigtigt at holde fast på den skillelinje. Derfor mener vi ikke, at der er grund til at lægge stor vægt på at fastholde et formål med en lovgivning. Det er det samme. Men jeg tror, at det skulle være relativt klart, at hensigten og arbejdet osv. peger i den retning. Det er vigtigt at holde fast i, at forslaget, som Kommissionen også selv skriver, handler om en målrettet revision og et eksplicit fokus på byrdereduktion af rapporteringskrav. Formålet er ikke at ændre formålet, men at sikre, at det bliver mere simpelt, enkelt og gennemskueligt for virksomhederne.

Til Søren Søndergaard og Alexander Ryle: Virkeligheden er, at det stadig er en konkurrencefordel for dansk erhvervsliv. Hvis man kigger lidt tilbage i historien, vil man vide, at det, at vi har været i stand til at tiltrække grønne investeringer, grøn kapital og risikovillig kapital ind i vores erhvervsliv, om noget har gjort, at dansk økonomi har forandret sig. Danmark er langt fremme i den grønne omstilling både industripolitisk, og mere sammenlignelighed og gennemskuelighed vil være en klar dansk konkurrencefordel. Problemet er den måde, det har udviklet sig på, og den måde, det skulle

implementeres på, har udviklet sig til et bureaukratisk monster, hvor det har vist sig, at det spænder ben for målet om den grønne omstilling.

Danmark har ikke ligget på den lade side i forhold til at påpege det. Jeg tror faktisk, at vi har været det første land, som har krævet at få det på dagsordenen for at få rettet op på det, netop for at få det pejlet det i retning af den måde, vi rapporterer på i Danmark. Men uden at ændre ved formålet, fordi vi rent faktisk mener, at grøn omstilling, grøn industripolitik, grønne krav og grønne data er og skal være en dansk konkurrencefordel. Så der er ikke tale om nogen kovending. Og Anne Paulin har stået på Folketingets talerstol og understreget, at bedre viden om den grønne omstilling var vigtigt for dansk industri. Vi skal bare sørge for, at det bliver mere gennemsigtigt og mere sammenligneligt, og det er det, det handler om. Danmark og Europa skal være en grøn foregangsregion, og ikke mindst i den verden, der former sig lige i øjeblikket, er vi nødt til at minimere de benspænd, der er for dansk og europæisk erhvervsliv hen mod den grønne omstilling.

Derudover har vurderingerne af de erhvervsøkonomiske omkostninger forandret sig voldsomt. Da forslaget kom frem, vurderede Kommissionen, at de erhvervsøkonomiske omkostninger for hele Europa vil være det, vi nu vurderer, de er for Danmark. Vores eget erhvervsliv har spillet en meget central rolle i at få det i frem. Så det er ikke, fordi Danmark har ligget på den lade side – tværtimod. Men det er bare en understregning af, at der er behov for at få ryddet op, samtidig med at vi fastholder målet.

Til Søren Søndergaard, hvad angår due diligence: Som det nok fremgår, er vi ikke enige med FH. Jeg er glad for, at førende faglige ledere har gjort opmærksom på i medierne, at der er behov for generelt at få ryddet op. Men som Christian Friis Bach også siger, er der visse undtagelser, der betyder, at opmærksomheden på kæderne bliver fastholdt. Kommissionen lægger ikke op til, at ansvaret kun rækker til direkte leverandører. Kommissionen foreslår, at man som hovedregel kun skal foretage en dybdegående vurdering af sine direkte forretningspartnere, men der er en vigtig undtagelse fra den hovedregel, så man skal gå længere ud i kæden, hvis man har troværdig information om negative indvirkninger længere ude.

Til Christian Friis Bach angående certificeringer: De er selvfølgelig vigtige. Problemet er, at den form for rapportering i høj grad er baseret på internationalt grundlag, og det kan gøre det lidt vanskeligt at få gjort de certificeringer til en mere central del af det. Der er også den udfordring, at certificering i høj grad er båret af frivillighed.

Theresa Scavenius (UFG): Det er ret imponerende, at de lovpakker, som man har snakket rigtig meget om, er blevet vedtaget, og nu siger ministeren, at de slet ikke har nogen effekt, og man kan udvande dem for store deles vedkommende; det er et bureaukratisk monster. Hvorfor stemte regeringen så for forslaget i sin tid? Jeg kan ikke rigtig forstå regeringens og EU's zigzagkurs. Det er virkelig mærkeligt, at man laver lovgivning, hvor man har snakket om, at nu bliver der taget initiativ til at lave grøn omstilling, masser af virksomheder har forsøgt at indrette sig efter det, og så ændrer man det igen. Kunne man ikke allerede sidste år se, at det ingen effekt havde?

Vi får ikke diskuteret, hvad det politiske instrument til at lave klimapolitik er. Ministeren siger, at vi selvfølgelig skal nå målene, men vi bliver nødt til at diskutere politisk, hvad tror vi på af midler. Jeg mener, man skal lave klimapolitik igennem regulering ved at udfase fossil energi og ved bedre

energibeskatning. Det har EU arbejdet med i 20 år, men der er ikke opbakning til det. Så kan man lave det med forskellige økonomiske incitamenter, men det kræver, at de rent faktisk er der, og dele af de pakker kunne jo det.

Jeg ved selvfølgelig, at regeringens primære klimapolitik er, at man går frivillighedens vej. Men så er det jo meget vigtigt, at man har datagrundlaget. Det her er jo ikke klimapolitik, hvor man kræver af nogen, at de skal vælge de bæredygtige virksomheder. Man skaber datagrundlag og incitamenter til, at nogle måske vælger grønt, fordi deres kunder godt kan lide det. Men det er et frivilligt regime, som er baseret på, at vi burde have godt datagrundlag for, at både kunder, leverandører og virksomheder kunne vælge korrekt. Når man så fjerner datagrundlaget, falder det hele fuldstændig fra hinanden, og der er ingenting tilbage. Vi skal bare være bevidste om, at det her var et lille geopolitisk instrument, og hvis man går den anden vej, er der altså ikke meget klimapolitik tilbage overhead.

Meget af udvandingen skal kun vare i 2 år. Hvad sker der om 2 år? Vil ministeren så sige, at fra 2027 er det en rigtig god regulering? Eller arbejder regeringen faktisk for en permanent udfasning af alle de regler? I positionspapiret står der, at regeringen arbejder for, at de finansielle institutioner permanent skal undtages fra dele af det. Men er det den generelle position? Eller kan vi om 2 år have besøg af en ny erhvervsminister, der siger at det er genialt, og så er vi tilbage igen, hvor vi var sidste år?

Man skal også bare lige huske, at når man udvander det, så skal Kommissionen jo fremsætte nye forslag, der forsøger at implementere de mål, som ministeren siger, at vi stadig væk har. Det vil sige, at der vil komme nye bureaukratiske forslag, i stedet for at man startede et andet sted.

Sascha Faxe (ALT): Som jeg hører det, ser ministeren ikke, at det vil stille de virksomheder, der allerede har investeret massivt, dårligere fremadrettet.

Ministeren talte også om, at vi i Danmark har været gode til at tiltrække grønne investeringer og kapital, og det skulle vi gerne kunne blive ved med. Derfor er gennemsigtigheden enormt vigtig for investorerne, så man kan forstå, hvad der er grønt at investere i. Tidligere har der ligget en enorm opgave hos investorerne, pensionsforeningerne osv., hvor de har skullet løfte opgaven og trawle regnskaber, virksomhedsrapporter osv. igennem. Hvis vi mister den gennemsigtighed, laver vi jo reelt en byrdeforskydning tilbage over i f.eks. pensionskasser, hvor pengene skal komme fra, som kan betyde, at man måske ikke vælger at investere i de ting, hvis man ikke kan finde det frem. Så selv om jeg går ind for at forenkle, og at vi behøver ikke at have en større offentlig administration end højst nødvendigt, så er vi lige vidt opgavemæssigt, hvis vi flytter det et andet sted hen i vores samfundssystem. Jeg går ikke op i, om det skal være offentligt eller privat – der er vi ret fleks i Alternativet.

Stinus Lindgren (RV): Ministeren siger mange gode ting, som jeg er helt enig i med hensyn til formålet; vi skal fjerne byrder, som ikke gavner den grønne omstilling, men som står i vejen for det, investeringer skal gå til det rigtige osv. Ministeren siger også, at der er ikke nogen grund til at skrive stor vægt, fordi man har sagt, at det ikke må ændre på noget. Men det kunne lige så godt bruges den anden vej rundt – hvis det ikke gør nogen forskel, så skriv stor vægt. Det vil til gengæld sende et rigtig klart signal om, at ministeren ikke vil gå på kompromis med den grønne omstilling ved at

fjerne byrder. Som det står lige nu, ville det være muligt at fjerne en bureaukratisk byrde på bekostning af den grønne omstilling, uanset hvilke hensigter man har i Kommissionen, fordi I lægger større vægt på affbureaukratisering end på at bibeholde formålet med lovgivningen. Vi må jo også antage, at det mandat, I beder om i udvalget, har en form for konsekvens, og at det betyder noget, om der står vægt eller stor vægt. Ellers er det jo ligegyldigt, at vi sidder her og diskuterer det. Netop fordi der ikke er lavet en konsekvensanalyse – og det er generelt en lidt ærgerlig tendens – er der jo endnu større grund til at lægge lige stor vægt på de to dele. Hvis vi skal bakke op om forhandlingsoplægget, skal der stå stor vægt på begge pinde, for så er det klart for alle, at det ikke må være på bekostning af den grønne omstilling.

Alexander Ryle (LA): Jeg kan til dels forstå, at der kan være en konkurrencefordel over for andre EU-lande, hvis man er først på den grønne dagsorden. Men det gælder kun, så længe man faktisk gennemfører reguleringen for alle de andre lande bagefter. Ellers har man kun alle udgifterne. Så skal virksomhederne i Danmark ansætte en masse ESG-konsulenter (miljø, sociale forhold og ledelse), bruge en masse tid på bøvnl, og når man ruller det tilbage, har man haft en kæmpestor investering i noget, som ikke giver noget positivt den anden vej – og slet ikke over for tredjelande, som ikke har noget af den regulering. I det første scenarie har man muligvis en fordel over for EU-lande, men man har stadig en ulempe over for tredjelande. Jeg forstår simpelt hen ikke, hvordan ministeren kan sige, at det er en konkurrencefordel.

Hvordan vil regeringen sikre, at der findes en løsning for bølge 1-virksomheder, som allerede og fortsat skal rapportere? De virksomheder skal fra 2026 rapportere på et øget antal ESG-datapunkter og kan risikere at skulle rapportere på nye datapunkter, som efter revisionen af CRSD vil bortfalde.

Hvordan vil ministeren sikre, at den finansielle lovgivning justeres i takt med de fremtidige ændringer i CSRD- og CSDDD-direktiverne og taksonomiforordningen, så konsekvenserne for den finansielle sektor afbødes mest muligt? Den tilgængelige bæredygtighedsrapportering er jo nødvendig for, at den finansielle sektor kan leve op til noget af det andet regulering. Når de ikke har adgang til bæredygtighedsrapporteringen, kan de så leve op til de regler, man stiller til de finansielle virksomheder, eller hvad vil man gøre for at sikre, at de ikke mangler input for at leve op til noget regulering?

Erhvervsministeren (Morten Bødskov): Til Theresa Scavenius: Jeg tror bare, at vi ikke er enige – det er jo fair nok. Jeg mener, at det er helt ved siden af skiven at sige, at det ikke har nogen effekt. Du blander også pauseknappen sammen med substansen, og pauseknappen er der trykket på af et meget bredt flertal i Europa-Parlamentet og blandt medlemslandene. Nu handler det om substans, så nu bruger vi lige 2 år på at finde ud af, hvilke regler der skal gælde efterfølgende.

Ønsket om, at det skal gå hurtigt, er ikke mindst af hensyn til Danmark og vores grønne førerposition. Vores virksomheder skal jo have klarhed over det regelgrundlag, de skal operere efter i fremtiden for fortsat at have en førerposition, og hvad de skal investere i med den nye form for afrapportering, som kommer ud af substansændringen. Det er det, forhandlingsoplægget handler om. Derfor mener jeg, at det er helt ved siden af skiven at sige, at det ikke har nogen effekt. Tværtimod vil effekten være klarere her. Målet er det samme; vi skal stå stærkere grønt konkurrencemæssigt, vi

rydder op, og det bliver forhåbentlig nemmere at gennemskue og sikre et sammenligneligt grundlag for ikke mindst de grønne investorer.

Det her er måske et bevis på, at der ikke er noget grønt lighedstegn mellem snævre regler og flere grønne investeringer. Vi kan have nok så mange diskussioner om, at vi skal bombardere virksomhederne med endnu flere grønne krav, men så flytter de bare til Kina, og det skal vi forholde os til.

Virksomhederne har truffet beslutningen om, at de vil investere grønt. Forhåbentlig venter de på, at vi får ryddet op, så de kan investere mere her, men det behøver de ikke; de kan flytte til USA eller til Kina. I kan se, hvor der investeres i f.eks. grønne brændsler. Desværre sker det ikke i Europa. Risikoen er ikke, at vi hævler målsætningerne helt ned under gulvbrædderne. Risikoen er, at investeringerne flytter, vi taber grønne arbejdspladser, og vi taber kampen om grønne teknologier, fordi vi ikke kan tiltrække investeringer i Europa – de flytter til Kina.

Hvem er verdensførende på nye teknologier? Det er ikke Europa – det er Kina. Hvem har håndsret over alle de kritiske råstoffer? Det er ikke Europa – det er Kina. Hvem er førende i investering i grøn omstilling? Det er ikke Europa – det er Kina. Og hvis man nu er grøn virksomhed og gerne vil have sit produkt til markedet så hurtigt som overhovedet muligt, så tvivler jeg på, at man gider at vente på at skulle igennem en urskov af krav og byrder, som forhindrer produkter i at komme på markedet så hurtigt som overhovedet muligt. Virksomhederne vil gerne gøre en grøn forskel, og de har jo truffet et valgt om at være grønne, fordi de kan se, at det mest produktive i deres investeringer er nye grønne teknologier.

Pauseknappen har vi taget stilling til, og nu er det substansen – hvad skal der komme ud af det, og hvad skal vi bruge tiden på? Det skal helst gå så hurtigt som muligt, så vores virksomheder ikke bliver hægtet af og kan fastholde investorinteressen. Man kan bare lytte til virksomhederne. Velux, Vestas, Siemens osv. er jo ikke kulsorte virksomheder. Det er virksomheder, som har ført an i grøn industripolitik, og som har skabt tusindvis af arbejdspladser i Danmark. De appellerer til, at vi får ryddet op i det, så de kan fastholde deres førerposition. Og det er det, vi gør. Ind til videre må man jo sige, at de mest stensikre vindere er revisorer og advokater. Det var jo ikke ligefrem det, der skulle komme ud af det.

Til Stinus Lindgren: Det handler ikke om, hvilke bæredygtige krav de skal leve op til – det står i lovgivningen. Det handler om, hvordan vi skal afrapportere. Vi rører ikke ved arbejdstagerrettigheder, CO₂-krav osv. Det er derfor, vi mener, at vi godt kan lave den forskel i vægtingen, ikke mindst i relation til vores kommende formandskab.

Det betyder ikke, at vi selv slækker på alt det, jeg siger her – det håber jeg også at man har fornemmet. Men det er formuleret bredt af hensyn til det kommende danske formandskab, hvor vi som formandskabsland skal huske, at vi kan godt holde fanen højt, men vi har i høj grad en opgave i at sørge for, at der er en så klar forhandlingsbane som overhovedet muligt, når vi starter forhandlinger. Andre lande læser jo også de mandater, vi får her. Derfor skal man være opmærksom på, at den vægt også er der.

Forslaget handler grundlæggende om at sikre, at danske virksomheder kan stå bedre og mere grønt i en tilspidset international konkurrencesituation. Vi skal gøre det i en periode, hvor vi selv får et formandskab, og vi skal sørge for, at Europa bliver trukket i den rigtige retning. Men vi ændrer

ikke ved lovgivningen. Vi ændrer i den måde, der skal rapporteres på, og derfor mener vi godt, at vi kan lave den forskel.

Radikale Venstre har også været i regering under europæiske formandskaber, og der har man prøvet det samme. Man er nødt til som kommende formandskabsland at sørge for, at vi i hvert fald ikke bidrager til at lukke døre. Det kan jo være, at man kommer til at sidde i en stol, hvor man også har med et formandskab at gøre på et tidspunkt.

Til Alexander Ryle angående bølge 1-virksomheder: Hovedproblemet er, at det ikke er alle lande, der har implementeret det endnu, selv om det er et direktiv. Hvis vi, som Liberal Alliance ønskede, ikke havde vedtaget det, da vi behandlede forslaget i Folketinget, ville det være i strid med EU-retten. Og jeg synes trods alt ikke, at vi skal bringe os i den position. Der er udfordringer med de 11 lande, som ikke har implementeret det fuldt ud. Men bølge 1-virksomhederne fortsætter. Den fælles aftale om pauseknappen er et politisk signal fra et meget bredt politisk flertal i Folketinget til de øvrige virksomheder om, at de på nuværende tidspunkt ikke behøver at foretage de investeringer, de stod for at skulle foretage. De kan vente, til der er mere klarhed over fremadrettede regler.

Hvad angår den finansielle sektor, er det selvfølgelig vigtigt at sikre, hvad man kan kalde en strømlining af reguleringer. Det synes vi også er dækket af vores tredje indstillingspind om, at vi skal sørge for, at der er en bedre sammenhæng mellem de forskellige bæredygtighedsreguleringer. Det har Kommissionen også fokus på, og disclosureforordningen skal revideres i slutningen af 2025, og det er det, der er vigtigt for finanssektoren.

Ammar Ali (M): Vi er positive over for, at der er en god balance i forhandlingsoplægget mellem bæredygtighed og konkurrencedygtighed. Hvis jeg har forstået det korrekt, har Kommissionen ikke fremlagt en egentlig konsekvensanalyse, men bygger sit forslag på kvalitative vurderinger og omfattende høringer. Der estimeres betydelige byrdelettelser, og det er jo rigtig positivt. Har ministeren nogen bemærkninger til, at der ikke er offentliggjort en egentlig konsekvensanalyse fra Kommissionens side, og har det nogen betydning for vurderingen af de estimerede byrdelettelser?

Jens Henrik Thulesen Dahl (DD): Vi har hele tiden været bekymrede for belastningen på baggrund af det direktiv. Derfor er jeg rigtig glad for regeringens tilgang i dag og forhandlingsoplægget, hvor man lægger op til netop at lægge stor vægt på, at vi skal have reduceret byrderne for erhvervslivet. Det er det, diskussionen handler om i dag, og derfor er vores forudsætning for at bakke op om forhandlingsoplægget selvfølgelig, at det ligger, som ministeren har fremlagt det.

Claus Jørgensen (SF): Jeg mener stadig væk, at vi bør lægge lige vægt på de to pinde. Og så siger ministeren, at det ligger under den ene pind, at den risikobaserede tilgang i værdikædeansvaret og virksomhedernes civilretlige ansvar bibeholdes. Men vil regeringen også arbejde aktivt for det?

Nu siger ministeren, at vi skal være formandskabsland osv., så derfor er der nogle hensyn at tage. Men hvis andre tolker det, som om vi er lidt vage i vores holdning til det ved kun at lægge vægt på det og ikke stor vægt, kan det godt være, at der sker noget i processen omkring forhandlingerne. Hvis vi sidder for bordenden og skal være diplomatiske osv., kan det være, det synker der.

Ministeren siger, at det handler om afrapportering. Men hvis der er ting, man lige pludselig ikke skal afrapportere om, så går det jo under radaren. Der er så nogle ting, man kan lade være med at

gøre, som kan være dårligt for både arbejdstagerrettigheder og vores miljø. Og så er der faktisk også, så vidt jeg er orienteret, værdikædeansvar og klimaplaner med i det, og der ligger nogle konkrete krav, som man skal forholde sig til.

Søren Søndergaard (EL): Ministeren gyder lidt olie på vandene, men der står noget andet i samlenotatet, end ministeren siger. Ministeren siger f.eks., at det kun handler om rapportering; vi er ikke inde i substansen. Så vil jeg godt læse op, hvad ministeren selv har skrevet til os:

»Reduktion i omfattede virksomheder og datapunkter indebærer risiko for, at den tilgængelige information om virksomheders påvirkning af klima, natur og miljø kan blive mere begrænset og mindre detaljeret. Der er således risiko for, at både virksomhedernes ansvarlighed og incitamentet til at investere i bæredygtige løsninger svækkes.«

Ministeren forklarer også, at når det gælder de skibe, som kommer til at ligge på strandene og blive ophugget af folk, der får ødelagt deres helbred osv., er der jo undtagelser fra det. Men ministeren har selv skrevet til os:

»Endvidere kan forenkling af virksomheders due diligence-forpligtelse have negative konsekvenser for menneskerettigheder og miljø, primært uden for EU, idet virksomhederne kun skal udføre due diligence for deres direkte forretningspartnere.«

Det er desværre ikke mig, der skriver regeringens samlenotater. Det er ministeren, der sender det over, og vi kan læse om negative konsekvenser. Derfor bliver vi jo nødt til at basere os på det, når vi tager stilling til forslaget.

Erhvervsministeren (Morten Bødskov): Til Ammar Ali: Hovedproblemet med mange af forslagene fra Kommissionen er, at der ikke er konsekvensanalyser af dem. Vi og regeringspartierne har lagt vægt på trods alt at få ryddet op i det. Når vi ser på, hvilke byrdereduktioner der potentielt vil være tale om for dansk erhvervsliv, bare som det ligger nu – derefter kommer der eksempelvis for revisionen ret store byrdelettelser efterfølgende – så er det noget, vi skal hoppe ind i nu. Det er mindst 6 mia. kr., vi taler om. Det er en meget stor byrdereduktion for dansk erhvervsliv, samtidig med at vi kan fastholde et mål om at være i den grønne førerposition.

Til Jens Henrik Thulesen Dahl: Tak for opbakningen til forhandlingsoplægget, som det ligger.

Til Claus Jørgensen: Som du kan se i samlenotatet, har vi udbygget spørgsmålet om tilgangen til værdikædeansvaret og også til det fælles EU-retlige civilretlige ansvar. Det er ikke udfordret nu i forhandlingspositionerne, men hvis det ændres, er det en ny situation i forhold til det mandat, jeg har fået her, og så kommer vi selvfølgelig tilbage til det.

Til Søren Søndergaard: Det er rigtig nok, men man skal også huske lige at læse det fulde billede i samlenotatet. For lige under står der en balanceret udgave af det:

»Modsat rummer forslaget potentiale for at styrke kvaliteten og anvendeligheden af de data, der rent faktisk rapporteres. Ved at strømline kravene og målrette dem mod de oplysninger, som investorer og finansielle aktører efterspørger, kan rapporteringen blive mere fokuseret, sammenlignelig og gennemsigtig.«

Det øger dataværdien for dem, der skal investere. Samtidig kan det mindske de administrative byrder, og det kan være med til at sikre, at vi kan få en mere direkte og målrettet investering i bæredygtighedsindsatsen. Jeg tror på, at det er det, der kommer ud af det, for det er hele formålet med det.

Det er en præmis under hele arbejdet, at de fremtidige rapporteringsstandarder selvfølgelig skal være knivskarpe, så vi ikke bruger tid på at diskutere, hvordan vi får ryddet op. Oprydningen skal ske både klogt, og også i forhold til at man rapporterer om det rigtige og de rigtige steder, uden at det går ud over klima og natur- og miljøbeskyttelse. Vi mener derfor, at begge hensyn, som Radikale Venstre har spurgt til, er indfriet i det, jeg siger, uagtet at der er en forskel i forhandlingsoplægget. Men der er også andre partier, der på et tidspunkt kunne få ansvar for regeringen op til et formandskab, og jeg vil bare appellere til, at ikke mindst partier, som traditionelt betragtes som regeringsbærende, lige lytter til det en ekstra gang. Det tror jeg er klogt.

Sascha Faxe (ALT): Ministeren svarede ikke på mit byrdeforskydningsspørgsmål. Rykker vi ikke bare opgaverne ud af virksomhederne og i stedet over, hvor pengene skal komme fra, som jo også er en del af fødekæden i at sikre de ting? Det må stå for ministerens egen regning ikke at være særlig vild med revisorer og jurister; det er ikke det, det handler om her. Men hvis de rykker over i at sidde i kommuner, pensionskasser, investeringsfonde osv. for at finde ud af, om virksomhederne gør det, medlemmerne beder dem om, så er vi lige vidt. På det seneste har der været sager bl.a. med P+, Pensionskassen for Akademikere, hvor der var kæmpe slagsmål om deres investeringer. Den Grønne Ungdomsbevægelse Aarhus har sammen med vores Thure Hastrup brugt meget energi på at kigge igennem Aarhus kommunes investeringsportefølje bare for at forstå, om vi nu også er så bæredygtige, som vi gerne vil være. Eksemplerne er mange.

Det er ikke for at sige, at vi ikke skal lave en forenkling. For mig er det store spørgsmål, hvordan vi sikrer, at vi ikke laver en byrdeforskydning, når vi gør det. Ellers så mener jeg oprigtigt, at vi er lige vidt, og det kan få den negative konsekvens, at der måske ikke bliver investeret helt så grønt, fordi de steder ikke nødvendigvis har kræfter til at gøre det.

Vi har ikke berørt den frivillige registreringsstandard for de mindre virksomheder endnu. Det er jo langt størstedelen af vores virksomheder. Hvordan sikrer vi, at det ikke alligevel bliver pålagt de små og mellemstore virksomheder og f.eks. en mindre startup som et følgekrav, fordi de gerne vil sikre deres fødekæde, hvis vi taler om dem over tusind ansatte?

Theresa Scavenius (UFG): Jeg fik ikke svar på, om regeringen arbejder for permanent fjernelse, i forhold til hvad der skal ske efter 2027. Eller mener regeringen, at det forslag, der blev præsenteret i 2024, skal genetableres i 2027?

Kan ministeren garantere, at forsimplingerne ikke ruller regulering tilbage, som vi havde før lovpakken i 2024, altså det vil sige 2022, på f.eks. rettighedsområdet?

Vi snakker meget om effekten af det, og der står noget i samlenotatet, men grundlæggende er der ikke lavet en stor konsekvensanalyse, så vi ved det ikke rigtigt. Ministeren siger noget, men det kan man jo altid sige, så det bliver ord mod ord.

Regeringen arbejder for delegerede retsakter, og det er jeg faktisk ret overrasket over, for i dansk kontekst har man traditionelt været imod at give EU for meget magt. Men nu står der decideret, at

regeringen arbejder for, at vi skal have flere delegerede retsakter. Vil ministeren kommentere på det? Det er jo der, al den konkrete udformning af forsimplingen kommer til at ske. Forsimplingen kender vi faktisk ikke hundrede procent endnu, for det er noget af det, der skal ligge i det efterfølgende arbejde, hvor ministeren så bl.a. siger, at han synes, at det skal ske i tæt relation med virksomheder og den finansielle sektor.

Jeg har læst en artikel, hvor otte ngo'er har sagt, at de mener, at forsimplingerne er alt for dominerede af bl.a. olie- og gasindustrien, og at den meget store og stærke industriinteresse er helt tydelig. Den 25. april 2025 diskuterede Europaudvalget et forslag om at forsimple eller udvande regulering i forhold til bilindustrien, hvor det var skrevet ind i forslaget, at Kommissionen havde snakket meget intenst med bilindustrien, og der var ikke blevet lavet nogen konsekvensanalyse. Vil ministeren kommentere på, hvorvidt det er den samme logik her? Man ønsker at sidde tæt med industrien og den finansielle sektor, herunder den fossile sektor, frem for at lave konsekvensanalyser.

Jeg kan ikke støtte forhandlingsoplægget.

Stinus Lindgren (RV): Tak for den søde appel om at huske, hvordan det er at sidde i formandsstolen under et EU-formandskab. Hvis det er en opfordring, tager vi den da gerne på os og tager formandskabet.

Intet af det, ministeren siger, taler imod det, vi foreslår – tværtimod. Ministeren siger, at det kun handler om at fjerne indrapportering, og at det ikke ændrer på lovgivningen, selv om det er en fuldstændig gratis omgang at sidestille de to. Siger ministeren ikke, at der ikke vil ske nogen ændringer? Så kan han jo komme os andre i møde, uden at det overhovedet koster noget som helst at skrive stor vægt begge steder.

For det andet synes jeg netop, at det er fuldstændig afgørende vigtigt, at vi viser, hvad det er, vi forhandler om, fordi vi står over for at have formandskabet i EU; det må ikke være på bekostning af den grønne omstilling. Det er endnu vigtigere, at vi sørger for, at de to er sidestillede, fordi det jo trods alt er os, der sidder for bordenden under forhandlingerne.

Det eneste, vi appellerer til, er, at de to bliver sidestillede. Vi beder ikke om afgørende vægt, så det kommer ikke til at låse nogen. Det viser bare, hvad vores udgangspunkt som land må være. Jeg er fuldstændig enig i alt, hvad ministeren siger. Jeg synes bare, at den logiske konklusion af det vil være, at de to selvfølgelig skulle sidestilles.

Erhvervsministeren (Morten Bødskov): Til Sascha Faxø: Byrdeforskydning er helt relevant, ikke mindst når man taler om erhvervsøkonomiske omkostninger, og det er selvfølgelig en pointe. Men pointen er ikke bare, at man skal flytte rundt på byrden. Udfordringen er måske, at vi har gjort det for længe uden at tage fat om roden, nemlig behovet for at få bedre data. Det handler om bedre og mere digitaliserede og automatiserede data og et mere sammenligneligt grundlag som en kerne i rapporteringen.

Rapportering foregår i høj grad ved compliancemedarbejdere i virksomhederne, revisorer, advokater osv., og på væksten i rapporteringsscirkuset i den branche kan man se, at de har tjent godt på det. Det har jeg ikke noget imod overhovedet. Der er en opgave, der skal løses. Men vi skal redu-

cere rapporteringerne, og vi skal gøre dem simplere og nemmere at håndtere direkte for virksomhederne. Derfor handler det om at få bedre data, mere gennemsigtige, mere sammenlignelige, mere digitale og mere automatiserede data. Lidt ligesom vi gør i Danmark.

Det vil også gavne SMV'erne. De er mindst lige så frustrerede, som nogle af dem, der sidder rundt om bordet her. De har svært ved at forholde sig til de krav, som kommer ud af den form, som rapporteringen har taget nu, hvor der i høj grad er tale om fristil. Det gør det meget byrdefuldt for vores små og mellemstore virksomheder også. Så hele øvelsen handler om at få det gjort mere simpelt og ikke at svække formålet, men at stille Europa endnu stærkere i den benhårde konkurrence, som man, uanset hvordan man vender og drejer det, er nødt til at indstille sig på er udfordringen. Ellers flytter virksomhederne bare. Det er det, der er virkeligheden.

Til Theresa Scavenius: Vi arbejder ikke for at sprænge det hele i luften, som nogle gør. Det er en justering, som kan fastholde formålet, og som kan være med til at sikre, at vi kan fastholde både EU's grønne førerposition og isoleret set Danmarks forhåbentlig bedre muligheder for at sikre, at vores grønne styrkepositioner inden for industrien kan stå stærkt i fremtidens benhårde konkurrence.

Delegerede retsakter handler i høj grad om at fastholde tempo, men også om at justere det løbende, ikke mindst fordi ud fra det hensyn at vi skal sørge for, at vi kan bevæge os frem, så vi kan få mere grøn konkurrence. Det handler med andre ord om forsimpning og ikke om forenklinger og ikke om at deregulere.

Jeg tror måske aldrig, at du og jeg bliver enige. Jeg synes, at det er utrolig interessant at have diskussionen med dig, men Velux, Vestas, Ørsted, Grundfos, Danfoss, de store, grønne, internationale, dominerende styrkepositioner i Danmark, ser sig jo ikke i konflikt med de grønne ngo'er – tværtimod. De går den samme vej. Danfoss investerer milliarder i energieffektivisering, selvfølgelig fordi de vil tjene penge og skabe arbejdspladser, men det handler også om, at det er en vej til at sikre, at vi får bedre hånd om klimakrisen.

Jeg tror simpelt hen, at din verden er præget af for mange konflikter. Der er ingen konflikt imellem den grønne industri og ngo'erne. Der er på nogle områder nuanceforskelle osv., men der, hvor vi skal hen, skal dansk industri stå stærkt, grønt, kunne tiltrække grønne investeringer og være med til at understøtte det. I de sidste 25 år har Danmark skabt en global international førerposition, som har skabt tusindvis af job inden for grøn industri, der giver almindelige familier højere indkomster og mere sikre job, og som er med til at gøre en forskel for klima i verden. Der bliver holdt masser af konferencer, hvor virksomhederne og ngo'erne står sammen og diskuterer, hvordan man kan forbedre det. Det synes jeg da at vi skal fortsætte med, og det er det, det handler om. Vi skal bare sørge for, at det bliver nemmere. Og med den måde, det har udviklet sig på – også i forbindelse med implementeringen af det – er det blevet mere omfattende og bureaukratisk, end sigtet var, og der er behov for at få bedre, mere simple, automatiserede og digitaliserede data.

Til Stinus Lindgren: Jeg kunne også kaste den anden vej: Du kunne også prøve at have en lidt mindre firkantet tilgang til det, og det var det, jeg forsøgte at appellere til. Når man er formandskabsland, er der nogle gange behov for det, og det synes jeg at man skal være opmærksom på. Hvis man gerne vil profilere sig som regeringsbærende parti i andre sammenhænge, synes jeg, at

man skal huske på, at der er nogle situationer, hvor man i selve forhandlingsoplægget vægter tingene lidt anderledes, men i den politiske tilgang og i arbejdet er der tryk på det, jeg har sagt om, at det handler om at sikre, at reguleringen bliver anderledes, nemmere, simplere og mere digital at håndtere for virksomhederne, så vi kan sætte mere fut i den grønne omstilling.

Alexander Ryle (LA): Liberal Alliance er imod direktiverne og så gerne, at de blev droppet helt. Vores undren handler om, hvad Socialdemokratiet har sagt både i Folketingssalen, men også på rådsmøderne, hvor man oprindeligt har støttet hele det reguleringscirkus, som man nu er vendt på. Så det er ikke et spørgsmål om, at Danmark kommer i strid med EU-retten, hvis vi ikke implementerer europæisk lovgivning. Det handler om, hvordan Danmark forholder sig og har forholdt sig til det både før og nu.

Hvad angår de såkaldte bølge 1-virksomheder, hører jeg ministeren svare, at de stadig kommer til at være omfattet, men det er jo ikke bare det. Er det ikke korrekt, at disse virksomheder fra 2026 kommer til at skulle rapportere på et øget antal ESG-datapunkter og kan risikere at skulle rapportere på nye datapunkter, som efter revisionen af CSRD vil bortfalde, så der kommer mere bæredygtighedsrapportering for bølge 1-virksomhederne og ikke bare det, de har i forvejen?

Hvilke forventninger er der til reduktionen af rapporteringskravene i Kommissionens kommende rapporteringsstandard? Regeringen har i et nonpaper anbefalet en reduktion på mellem 50 og 75 pct. Kommissionen har, som jeg forstår det, foreslået en reduktion på ca. 70 pct. Jeg er ikke helt sikker på, om de to ting er det samme.

Claus Jørgensen (SF): Vi kan ikke bakke op om forhandlingsoplægget.

Jeg ved ikke, om Børns Vilkår er blevet hørt, men de har i hvert fald ikke skrevet et høringssvar. De har kommenteret det på LinkedIn, og de mener, at det er bekymrende med udhuling af leverandørkædeansvaret, som også er en del af omnibussen. Det lover ikke godt for kampen for bedre rettigheder, herunder stop for børnearbejde og miljøbeskyttelse globalt set. Så vi mener stadig, at Danmark bør holde fanen højt og nævne det, også i vores mandater.

Søren Søndergaard (EL): I samlenotatet på side 7 står der:

»Endvidere kan forenkling af virksomheders due diligence-forpligtelse have negative konsekvenser for menneskerettigheder og miljø, primært uden for EU, idet virksomhederne kun skal udføre due diligence for deres direkte forretningspartnere.«

Er det korrekt, eller er det ikke korrekt?

Sascha faxe (ALT): Nu har vi siddet her så længe, at det begynder at blive lidt mere personligt, og jeg tror, at ministeren kender mit parti godt nok til at vide, at iværksætteri og små virksomheder er meget højt på dagsordenen hos os, og at jeg personligt har brugt tid på det, ikke kun som erhvervsordfører. Jeg har også mødt med de små og mellemstore virksomheder, så jeg forstår udmærket godt deres behov for forenkling. Men hvordan vil regeringen sikre dem? Hvis de små og mellemstore virksomheder skal levere til en af de virksomheder, som er så store, at de stadig har et leveringskrav, kan de så bare læne sig tilbage og tænke, at nu skal vi ikke længere gøre det? Eller kan der være en risiko for, at de store virksomheder kræver af deres underleverandører, at de

laver deres rapportering på frivillig basis, for ellers vil de ikke bruge dem som leverandør, og derfor får de et indirekte pres? Frisætter vi dem reelt?

Vi kan ikke bakke op om forhandlingsoplægget, som det ligger, fordi der er en stor bekymring for påvirkning både af klima, miljø og især af f.eks. børnearbejde og menneskerettigheder i verden.

Erhvervsministeren (Morten Bødskov): Til Stinus Lindgren og Sascha Faxe: Jeg er selvfølgelig ærgerlig over, at man ikke vil støtte forhandlingsoplægget, men det er helt fair.

Til Alexander Ryle: Med hensyn til bølge 1-virksomheder sættes indfasning af planlagte nye krav på pause, indtil forenklingen er gennemført.

Hvad Europa-Parlamentet finder ud af, må Europa-Parlamentet finde ud af; det skal jeg ikke blande mig i. Men jeg har været i udvalget om sagen flere gange, og jeg tror også, at det har stået klart for Liberal Alliance, at behovet for at få ryddet op i de standarder i hvert fald har været en meget, meget klar dagsorden fra regeringens side.

Baggrundstæppet er, at virksomhederne har truffet valget om, at de mest produktive investeringer, de kan lave, er grønne. De flytter efter markeder, hvor de kan få det hurtigst muligt på markedet og virkeliggøre deres investeringer, deres forskning og deres udvikling. Og i den verden, vi lever i nu med stigende spændinger rundt omkring, tror jeg, at vi kommer til at se, at konkurrencen i langt højere grad end nu vil risikere at falde ud til fordel for eksempelvis Kina, hvis Europa ikke gør noget. Det er virkeligheden, og det handler om, at vi skal gøre op med det. Derfor vil jeg bare appellere til, at man overvejer sine mandater, for jeg tror, at ikke mindst den grønne industri vil lytte meget, meget nøje til, hvad man siger om det.

Til Søren Søndergaard og Claus Jørgensen: Det er vigtigt for regeringen, at hele processen omkring due diligence er risikobaseret. Det vil sige, at virksomhederne skal bruge kræfterne dér, hvor det gør den største forskel for mennesker og miljø, i stedet for at kaste ressourcer efter papirarbejde, som ikke nytter. Det har vi med i forhandlingerne, og vi tror på, at det kan fremme beskyttelse af mennesker og miljø, hvis reglerne er enklere end i dag. Også her mener jeg oprigtigt talt ikke, at der er nogen modsætning mellem forenkling og at fastsætte ansvarlig virksomhedsadfærd.

Theresa Scavenius (UFG): Kan ministeren garantere, at der ikke bliver lempet yderligere fra de regler, der allerede fandtes i 2024 i forhold til menneskerettighedsspørgsmålet?

Ministeren siger, at jeg ser konflikter overalt. Oversigten fra Center for Climate and Energy Solutions siger, at de globale udledninger er stigende – de har aldrig været højere. UNEP's (FN's Miljøprogram og Miljøorganisation) Emissions Gap Report fra 2023 siger, at temperaturerne stiger igen, og at verden fejler i at nedbringe udledninger, og at der fra 2024 kommer mere og mere varm luft. Der er en massiv kløft imellem retorik og virkelighed, og landene mangler nye forpligtelser. Det forklarer, hvorfor jeg ser konflikter, og ministeren snakker primært med virksomheder, som ikke ser den konflikt.

Stinus Lindgren (RV): Tak til ministeren for det sidste – jeg skulle lige til at sige intimiderende – belærende indlæg. Jeg kan forsikre om, at vi selvfølgelig altid overvejer vores mandater meget nøje, inden vi går herved. Vi prøver altid at appellere til regeringen, og regeringen kan jo stadig væk nå at lytte til de gode argumenter. Jeg synes, at jeg har argumenteret for, hvorfor det vil være

relevant og vigtigt at ændre de to vægte, så de er sidestillede. Jeg hører ministeren sige, at det ikke betyder noget, fordi det er givet alligevel. Det kan også være nogle interne forhandlinger i regeringen, der lige skulle falde på plads, nogle andre partier, der synes, at det er meget vigtigt, at der er forskel på de to. Men det kunne være, at ministeren kunne overtale resten af regeringen til at indse det fornuftige i at sidestille de to, netop fordi man skal sidde i formandsstolen lige om lidt. Men hvis punkt 1 og 2 ikke sidestilles, kan vi desværre ikke bakke op.

Alexander Ryle (LA): Jeg hørte ikke et svar på mit spørgsmål. Regeringen har i et nonpaper, som er blevet delt med udvalget, anbefalet en reduktion af rapporteringskravet på mellem 50 og 75 pct. Kommissionen foreslår at reducere datapunkter med 70 pct. Det tænker jeg ikke nødvendigvis er det samme. Hvad er forventningerne til reduktionen i rapporteringskravene i Kommissionens kommende rapporteringsstandard?

Sascha Faxe (ALT): Jeg fik heller ikke rigtig et svar. Der sidder omkring 2.000 virksomheder derude i dag, som nok er nysgerrige på, hvad vi går videre med, også når det kommer i Kommissionen. Det er de 2.000 virksomheder, hvor der vil være frafald af den byrde, det handler om. Kan de læne sig tilbage? Hvordan sikrer vi, at der ikke bliver et værdikædekrav, i forhold til at de resterende cirka 150 virksomheder kræver af deres underleverandører, at de skal gøre det?

Én ting er, at man ikke kan bakke op om forhandlingsoplægget, en anden ting er også gerne at ville gøre det så godt som muligt. Jeg går ind for, at det skal være lettere at være virksomhed og i særdeleshed en lille virksomhed, men vi har ikke et svar på, hvordan de virksomheder sikres mod, at det bliver et påtvunget krav i værdikæden. Så er vi tilbage til en byrdeforskydning i en eller anden udstrækning.

Erhvervsministeren (Morten Bødskov): Til Alexander Ryle: Vi tror på, at det kan blive omfangsrigt og blive en del af Kommissionens ambition. Det er rigtig nok, at vi har skrevet mellem 50 og 75 pct. Der er flere tal i luften. Det skal være bidrag til von der Leyens overordnede mål om at reducere byrderne og reduktionskravene med 25 pct. over hele linjen og 35 pct. – apropos Sascha Faxes spørgsmål – for SMV-miljøet. Man starter med at tage 80 pct. af virksomhederne ud, og samlet set vurderer vi ikke, at det, vi taler om, er urealistisk. Så det er forhåbentlig et svar på alle de mange æbler, pærer og bananer, der er røget rundt i hele spørgsmålet om procenterne. Samlet set er der tale om afgørende reduktioner, som kommer af forenklinger.

Til Sascha Faxe: Vi skal selvfølgelig finde den rigtige balance i spørgsmålet om SMV'erne. Jeg forstår ikke, hvorfor Alternativet ikke hopper med ind i det mandat, for det er jo det, det handler om. Det er altid nemt bare at sidde og give gode idéer, men man må også tage noget ansvar en gang imellem. På den ene side skal vi selvfølgelig sikre, at virksomhederne har adgang til data. Derfor arbejder vi for at reducere alt bøvvl, så det bliver mere simpelt og mere automatiseret. På den anden side skal vi jo sikre, at det ikke bare ender med, at rapporteringer skubbes videre til SMV'erne. Og vi er helt overbeviste om, at hvis man får det gjort mere simpelt, mere sammenligneligt, mere automatiseret, mere digitalt, så vil det også komme de små og mellemstore virksomheder til gavn. De siger jo, at hovedproblemet er, at de får forskellige krav fra forskellige leverandører. Hvis vi kan sikre, at det bliver mere ens, gennemsigtigt og mere automatiseret, så når vi det mål, som jeg kunne høre, at du godt vil have, at vi skal nå.

Til Theresa Scavenius: Vi har ikke lagt op til at svække kampen for menneskerettigheder. Det håber jeg også understøttes af det, jeg siger. Og jeg er helt enig i de rapporter, du henviser til. Det er derfor, jeg gerne vil have mere grøn industri, grøn industripolitik og bedre løsninger for klimaet. Men det kræver, at vi laver løsningerne – og ikke kineserne. Det kan være, at man mener, at de skal lave dem – det mener jeg ikke. Jeg mener, at danske lønmodtagere skal sikre dem, så vi sikrer flere grønne arbejdspladser. Theresa Scavenius har valgt en position, som gør det sværere for danske lønmodtagere at stå stærkt i den grønne konkurrence fremover. Det handler om at sikre danske industriarbejdspladser til f.eks. 3F'ere, Metal'ere og ingeniører, så de kan stå stærkere i kampen om nye grønne teknologier og tiltrække flere grønne investeringer. Det er det, f.eks. Vestas, Ørsted og Velux siger. Så hvis man gerne vil være grøn, synes jeg, at man skal hoppe ombord her. Ellers synes jeg, at man har et forklaringsproblem i forhold til den verden, vi er i nu. Men jeg er glad for, at vi har fået et meget bredt mandat, og det har vi selvfølgelig tænkt os at arbejde videre med.

Sascha Faxe (ALT): Jeg er simpelt hen nødt til at svare, for sidst vi gerne ville tage ansvar, ringede ministeren til mig og sagde, at man gerne ville have en mindre kreds i aftalerne om »Rød løber for produktionsvirksomheder« og »Strategi for life science 2024-2027«. Nogle gange vil der være opvejninger for og imod. Det har vi også hørt fra de andre partier, så jeg håber på et fortsat godt samarbejde. Jeg tænker, at det ikke er det sidste sjov, vi har haft omkring erhvervspolitik.

Næstformanden (Henrik Møller): Jeg kan konkludere, at der ikke er flertal imod regeringens forhandlingsoplæg, idet kun Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten, Dansk Folkeparti, Radikale Venstre, Alternativet og Theresa Scavenius (UFG) har ytret sig imod det.

Mødet sluttede kl. 11.01.